

[Lasse Budtz]

brændstof- og ammunitionslagre osv. Støtteaftalerne er nu indgået over en årrække, og de må siges at være logiske konsekvenser af mulighederne for at modtage forstærkninger. Man kan også sige, at disse værtnationsaftaler på en måde er en nødvendig forudsætning for, at Danmark ikke har fremmede tropper i landet i freds- og krisetid, og i øvrigt vil der jo være knyttet både civile og militære hjælpere til aftalerne.

Enhver form for forhåndsoplægning på dansk jord skal, som ministeren også fremhævede det, godkendes af de danske myndigheder, og der skal og bør derfor være en løbende permanent kontrol med værtnationsaftalernes gennemførelse.

Jeg forstår, at regeringen ønsker, at man skal omgås disse aftaler med en vis fortrolighed eller hemmelighedsfuldhed, og sådan var det jo også tidligere, men i betragtning af, at også nye aftaler kan tænkes – ikke alene tænkes, de er på vej – forekommer det os naturligt, at der er en løbende parlamentarisk kontrol, der kan give befolkningen en tryk fornemmelse af, at alt er, som det bør være.

Skeler man til teksten i en af de vesttyske værtnationsaftaler, som er offentliggjort, kan man måske få den opfattelse, at værtnationen ikke suverænt kan afgøre, hvornår der er tale om en krig eller en krise. Jeg er ikke ganske sikker på, at dette er rigtigt, for værtnationen har jo vetoret. Den kan nægte at modtage styrkerne ud fra en opfattelse af, at krisen ikke er så alvorlig, som nogle måske vil prøve at gøre den til.

Under alle omstændigheder må vi selvfølgelig sikre os, at værtnationen har absolut ret til at bestemme, om der virkelig er tale om en krise, eller hvorvidt en krig, der måske er begyndt et helt andet sted i verden, er af en sådan karakter, at den truer os. Også derfor er det naturligt med en parlamentarisk kontrol med aftalerne, så vi mener i Socialdemokratiet, at regeringen inden aftalernes indgåelse bør forelægge dem for Folketinget, og her er vi altså meget tæt på formuleringen i det dagsordensforslag, som SF har fremsat. Dette kan ske i Forsvarsudvalget, men det kan også ske i Udenrigsnævnet, hvor der jo er en særlig form for fortrolighed. Hvis flertallet ikke kan stå bag en aftale, som er forelagt for Udenrigsnævnet, kan sagen jo altid bringes ned i salen til afstemning, uden at man

derfor opgiver fortroligheden eller røber fortrolige enkeltheder, og jeg skal derfor tillade mig på Socialdemokratiets vegne at fremsætte følgende:

Forslag om motiveret dagsorden.

»Idet Folketinget pålægger regeringen at forelægge nye forstærknings- og værtnationsaftaler for Det Udenrigspolitiske Nævn, inden aftalerne indgås, går Tinget over til næste sag på dagsordenen.«
(Dagsordensforslag nr. D 24).

Første næstformand (Knud Østergaard):

Der er nu fremsat følgende forslag om motiveret dagsorden: (se ovenfor). Også dette dagsordensforslag indgår i forhandlingen.

Connie Hedegaard (KF):

Jeg vil gerne sige tak til ministeren for en kort, men, synes jeg, ganske klar besvarelse af forespørgslen. Hvis man sammenholder forsvarsministerens besvarelse med ordføreren for forespørgernes indlæg, har man med al ønskelig tydelighed fået illustreret nogle helt fundamentalt forskellige udgangspunkter i forhold til forstærkningsaftalerne i henholdsvis SF og regeringen og dermed også nogle helt forskellige holdninger til, hvad det er for forpligtelser, der påhviler Danmark som modtagerland.

Jeg synes også, det var godt at høre et meget klart indlæg fra Socialdemokratiets ordfører, for så har man jo ganske klart fået illustreret nogle helt forskellige udgangspunkter i dette spørgsmål fra henholdsvis SF og Socialdemokratiet.

Det er temmelig fantastisk, at SF's ordfører, hr. Pelle Voigt, kan stå og spørge, om det nu er Danmark, der skal forstærke forstærkningerne, og tale om forstærkninger, som vi i givet fald selv ville bede om at komme hertil, som om det faktisk er nogle fjender frem for nogle venner, som vi alene er herre over skal komme eller ej.

I Det Konservative Folkeparti mener vi, det er ret ligetil, at Danmark må gøre alt, hvad vi kan for at opfylde vores rent forsvarsmæssige såvel som vores mere moralske forpligtelser til at sikre dem, der har givet tilsagn om i givet fald at komme os til forstærkning, de bedst mulige operationsvilkår. Det må dog være det mindste, vi forlanger af os selv, når vi har bedt andre